หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์เอกสาร และการวิจัยเชิงสำรวจ

1. <u>การวิเคราะห์เอกสาร</u> เป็นการศึกษาแผนงานและโครงการของวิทยาลัยครูภาคกลางมีวิทยาลัยครู ฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยาระหว่างปี 2522 - 2525 โดยวิเคราะห์บทบาทของวิทยาลัยครูด้านการผลิตครู ด้านการวิจัย การอบรมบุคลากร การบริการชุมชน และการส่งเสริมวัฒนธรรม เฉพาะโครงการ และกิจกรรมด้านเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาเท่านั้น

2. <u>การวิจัยเชิงสำรวจ</u> มีรายละเอียดดังนี้

2.1 <u>ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง</u>

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากครูและผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตจังหวัดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูภาคกลาง มีจังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปทุมธานี ปราจีนบุรี อยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี โดยแยกประเภทดังนี้

2.1.1 กลุ่มประชากรที่เป็นครูและผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แยกเป็นครู 105 คน ผู้บริหาร 10 คน รวม 115 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ดังรายละเอียดตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนครูและผู้บริหารแยกตามจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน	ครู	ผู้บริหาร
ฉะเชิงเทรา	อนุบาลฉะเชิงเทรา	6	1
ชลบุรี	อนุบาลชลบุรี	16	1
นครนายก	อนุบาลนครนายก	9	1
ปทุมธานี	อนุบาลปทุมธานี	10	1
ปราจีนบุรี	อนุบาลปราจีนบุรี	8	1
อยุธยา	อนุบาลอยุธยา	10	1
อ่างทอง	อนุบาลอ่างทอง	7	1
ลพบุรี	อนุบาลลพบุรี	14	1
สิงห์บุรี	อนุบาลสิงห์บุรี	11	1
สระบุรี	อนุบาลสระบุรี	14	1
รวม		105	10

2.1.2 กลุ่มประชากร ที่เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในแต่ละโรงเรียน มีครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเด็กเล็ก โรงละ 1 คน จำนวนประชากรจะมีครู 590 คน ผู้บริหาร 590 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้นมี 1,180 คน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane 1967 : 886) ที่ระดับแห่งความมีนัยสำคัญ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 143 คนและผู้บริหาร จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 24.23 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก

จังหวัด	ครู	ผู้บริหาร
ฉะเชิงเทรา	9	9
ชลบุรี	9	9
นครนายก	17	17
ปทุมธานี	23	23
ปราจีนบุรี	9	9
อยุธยา	10	10
อ่างทอง	23	23
ลพบุรี	10	10
สิงห์บุรี	22	22
สระบุรี	11	11
รวม	143	143

*โปรดดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก

ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด จากกลุ่มประชากรทั้ง 2 ประเภท 401 คน แบ่งเป็น ครู 248 คน ผู้บริหาร 153 คน คิดเป็นร้อยละ 30.96 จากประชากรทั้งหมด

2.2 <u>เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</u>

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่าที่มุ่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ผลของการบริการในวิทยาลัยครูในด้านระดับความคาดหวังและระดับการปฏิบัติจริง โดยมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมของวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาเอกอนุบาล

2. ส่งแบบสอบถามปลายเปิดถึงครูและผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลนครนายก และโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี จำนวน 20 ชุด เพื่อต้องการศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเพิ่มเติม

3. นำข้อความและแนวคิดจากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามและแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ฉบับ ได้แก่แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร 1 ฉบับ ครู 1 ฉบับ

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและเพิ่มเติมข้อกระทงที่สำคัญ

แบบสอบถามแต่ละฉบับมีรายละเอียดดังนี้

<u>แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร</u> แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1	เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	เกี่ยวกับระดับการคาดหวังของผู้บริหาร และระดับการปฏิบัติจริง ของวิทยาลัยครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ
ตอนที่ 3	เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมของวิทยาลัยครู ทางด้านการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

<u>แบบสอบถามสำหรับครู</u> แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1	เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	เกี่ยวกับระดับการคาดหวังของครู และระดับการปฏิบัติจริงของวิทยาลัยครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ
ตอนที่ 3	เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมของวิทยาลัยครู ทางด้านการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับมาตราส่วนประเมินค่า กำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

4 หมายถึง คาดหวังไว้มากที่สุด หรือมีการปฏิบัติจริงมากที่สุด

3 หมายถึง คาดหวังไว้มาก หรือมีการปฏิบัติจริงมาก

2 หมายถึง คาดหวังไว้ปานกลาง หรือมีการปฏิบัติจริงปานกลาง

1 หมายถึง คาดหวังไว้น้อย หรือมีการปฏิบัติจริงน้อย

0 หมายถึง คาดหวังไว้น้อยที่สุด หรือมีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

2.3 <u>การวิเคราะห์เครื่องมือวิจัย</u>

2.3.1 <u>การหาความตรงของเครื่องมือ</u> นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์ ภาควิชาประถมศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.นิตยา ภัสสรศิริ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ฉวีวรรณ จึงเจริญ ศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู

อาจารย์อารยา สุขวงษ์ ภาควิชาการอนุบาลศึกษา วิทยาลัยครู-สวนดุสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยอม วงศ์สารศรี คณะวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของแต่ละท่านมาปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

2.3.2 <u>การหาความเที่ยงของเครื่องมือ</u> นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวมทั้งสิ้น 23 ชุด มีโรงเรียนอนุบาลซาลีสมุทร 7 ชุด โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี 10 ชุด โรงเรียนประถมที่เปิดสอนเด็กเล็ก 6 ชุด รวม 23 ชุด ได้ค่าความเที่ยงความคาดหวัง 0.94 และการปฏิบัติจริง 0.97 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (∝Coefficient)

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ออกหนังสือถึง ผู้อำนวนการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 10 จังหวัด เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูล ครั้งนี้

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ 4 จังหวัด คืออยุธยา อ่างทอง ชลบุรี ลพบุรี และได้นำหนังสือจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ช่วยติดตามแบบสอบถามให้ด้วย

4. ผู้วิจัยได้เดินทางไปแจกแบบสอบถาม 6 จังหวัด ด้วยตนเอง คือ สระบุรี สิงห์บุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ปทุมธานี โดยนำหนังสือจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ดังกล่าว เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม โดยให้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ และผู้วิจัยได้ไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา 381 ฉบับ โดยคิดเป็นร้อยละ 95.01 แยกประเภทแบบสอบถามได้ดังนี้

4.1 เป็นแบบสอบถาม ครู และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลทั้งสิ้น 115 ฉบับ ได้รับคืน 114 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 99.13

4.2 เป็นแบบสอบถามครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก 286 ฉบับ ได้รับคืน 267 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 93.35

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป S P S S แบ่งได้เป็น 2 ตอนคือ

1. วิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หลังจาก ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามที่ไปทดลองครั้งแรก มาแล้วได้ทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยแยกเป็น 2 ตอน คือ ความคาดหวังและการปฏิบัติจริง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ แอลฟา (α Coefficient)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\Sigma S^2 i}{S^2 x} \right]$$

ได้ค่าความเที่ยง ความคาดหวัง 0.94 และการปฏิบัติจริง 0.97

2. วิเคราะห์ผลการวิจัย โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สูตรสถิติดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fx}{N}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fx^2}{N} - \left(\frac{\Sigma fx}{N}\right)^2}$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

3. ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าของการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต 2525 : 85)

3.60 - 4.00	คาดหวังไว้มากที่สุด หรือมีการปฏิบัติจริงมากที่สุด
2.60 - 3.59	คาดหวังไว้มาก หรือมีการปฏิบัติจริงมาก
1.60 - 2.59	คาดหวังไว้ปานกลาง หรือมีการปฏิบัติจริงปานกลาง
0.60 - 1.59	คาดหวังไว้น้อย หรือมีการปฏิบัติจริงน้อย
0.00 - 0.59	คาดหวังไว้น้อยที่สุด หรือมีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย